

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول: کلیات تحقیق	
۱-۱- مقدمه	۱
۲-۱- بیان مسئله	۱
۳-۱- اهمیت و ضرورت	۲
۴-۱- اهداف پژوهش	۲
۵-۱- روش پژوهش	۲
۶-۱- قلمرو مکانی پژوهش	۳
۷-۱- پیشینه تحقیق	۳
فصل دوم: شناخت	
۱-۲- شناخت محیطی - جغرافیایی	۵
۲-۱-۱- موقعیت جغرافیایی	۵
۲-۱-۲- وضعیت اقلیمی محیط	۶
۲-۱-۳- وضعیت توپوگرافی، شیب و دفع آبهای سطحی	۸
۲-۱-۴- آب‌های سطحی و فلات‌ها	۱۱
۲-۱-۵- دسترسی‌ها	۱۲
۲-۱-۶- موقعیت ارتباطی روستا با نواحی هم‌جوار	۱۳
۲-۱-۷- ساختمان ارتباطی درون روستا	۱۵
۲-۱-۸- مطالعات شناخت محدوده قلعه	۱۶
۲-۱-۹- ترسیم جایگاه عرفی قلعه در محدوده کلیت بافت و منطقه	۱۶
۲-۱-۱۰- جایگاه قلعه در ابرکوه	۱۸
۲-۱-۱۱- جایگاه قلعه در شهرسب	۲۰
۲-۱-۱۲- تأمین آب و آذوقه در قلاع	۲۲
۲-۱-۱۳- جایگاه قلعه در سازمان فضایی و وضع موجود	۲۳
۲-۱-۱۴- تعیین محدوده قلعه	۲۳
۲-۱-۱۵- چشم اندازهای مناسب محیطی از درون و بیرون قلعه	۲۴
۲-۱-۱۶- مطالعات تاریخی	۲۶
۲-۱-۱۷- شناخت و معرفی قدمت کالبد بافت (دوره‌بندی تاریخی)	۲۶

۲-۳-۲- علل پیدایش بافت تاریخی و وجه تسمیه آن	۳۲
۳-۳-۲- سیر تحول و معرفی اتفاقات مهم تاریخی و اجتماعی در قلعه و نحوه تاثیر آن بر کالبد بافت	
۳-۳-۱- عوامل اجتماعی	۳۶
۳-۳-۲- عوامل و اتفاقات تاریخی	۳۹
۳-۳-۲- عناصر عمومی شاخص و تاریخی (ابنیه هم پیوند با بافت)	۴۰
۳-۳-۲- قنات شهرسب	۴۱
۳-۳-۲- سردارب ارگ	۴۲
۳-۳-۲- مسجد شهرسب	۴۲
۳-۳-۲- کاروانسرا (بارانداز)	۴۴
۳-۳-۲- حسینیه نوساز	۴۵
۳-۳-۲- مدرسه	۴۵
۳-۳-۲- گورستان	۴۶
۴-۲- مطالعات فرهنگی - اجتماعی	۴۷
۴-۲- ۱- ویژگی های انسانی و جمعیت شناختی بافت تاریخی قلعه	۴۷
۴-۲- ۱- ویژگی های جمعیتی (گزارش مطالعات طرح توسعه ای اجتماعی، سیاسی، فرهنگی شهرستان ابرکوه)	
۴-۲- ۱-۱- حرفة اصلی مردم شهرسب	۴۹
۴-۲- ۲- ویژگی های فرهنگی و ارزش های مردم شناختی قلعه	۵۰
۴-۲- ۱- جلوه های فرهنگی روستای شهرسب	۵۰
۴-۲- ۵- مطالعات کالبدی معماری	۵۳
۴-۲- ۱- ساختار کالبدی-فضایی (معرفی اجزا و ارکان سازنده)	۵۳
۴-۲- ۱-۱- برج و بارو	۵۳
۴-۲- ۱-۵- ۱- پارفت (مرد گرد)	۵۴
۴-۲- ۱-۵- ۳- سر در ارگ	۵۵
۴-۲- ۱-۵- ۴- خندق	۵۶
۴-۲- ۱-۵- ۵- معابر ارگ	۵۷
۴-۲- ۱-۵- ۶- هشتی	۵۷
۴-۲- ۱-۵- ۷- حسینیه	۵۹
۴-۲- ۱-۵- ۸- کارگاه رنگرزی	۶۰
۴-۲- ۱-۵- ۹- کارگاه عصاری	۶۰

۶۱.....	۱۰-۱-۵-۲	-گرمابه
۶۱.....	۱۱-۱-۵-۲	-ورزش خانه(زورخانه)
۶۲.....	۱۲-۱-۵-۲	-اصطبل ارگ
۶۴.....	۱۳-۱-۵-۲	-انبار آذوقه ارگ
۶۵.....	۱۴-۱-۵-۲	-بازار ارگ
۶۶.....	۱۵-۱-۵-۲	-قسمت خاننشین ارگ
۶۷.....	۱۶-۱-۵-۲	-بادگیر ارگ
۶۹.....	۱۷-۱-۵-۲	-اتاق خلوت خانه
۷۰.....	۱۸-۱-۵-۲	-منزل کدخدای (سرکار)
۷۲.....	۱۹-۱-۵-۲	-مناره
۷۳.....	۲-۵-۲	-ارائه‌ی نقشه‌های وضع موجود قلعه
۷۶.....	۳-۵-۲	-شکل شناسی بافت
۷۶.....	۴-۳-۵-۲	-نحوه ترکیب سطوح و فضاهای پر و خالی
۷۸.....	۴-۳-۵-۲	- تقسیمات کالبدی خرد تا کلان فضاهای
۸۸.....	۴-۴-۵-۲	- خصوصیات ویژه و منحصر به فرد در ساختار قلعه (ویژگیهای کالبدی- معماری اختصاصی)
۸۹.....	۵-۵-۲	- گونه‌شناسی کاربری‌ها
۹۲.....	۶-۵-۲	- وضعیت بهره‌برداری و سکونت در اینیه بافت
۹۳.....	۷-۵-۲	- بررسی کلی بنایی بافت از نظر جنس مصالح و تزئینات
۹۶.....	۸-۵-۲	- مالکیت اراضی بافت تاریخی قلعه و طراف آن در گذشته و در وضعیت موجود
۹۶.....	۹-۵-۲	- شناخت و معرفی کیفیت اینیه بافت تاریخی
۹۹.....	۱۰-۵-۲	- بنایی بالرزش بافت (آثار ثبتی یا دارای ارزش ثبت)
۱۰۲.....	۱۱-۵-۲	- شناخت محلات، مراکز محلات و نحوه رابطه و ویژگی‌های ساختاری - فضایی آن
۱۰۲.....	۱۲-۵-۲	- ویژگی‌های کالبدی- معماری و کیفیت فضایی معبر، تقاطع و گره‌های سازنده بافت
۱۰۲.....	۱۲-۵-۲	- موقعیت ارتباطی روستا با نواحی همچوار
۱۰۲.....	۱۲-۵-۲	- مبادی ورود و خروج.
۱۰۳.....	۱۲-۵-۲	- ساختار ارتباطی درون روستا
۱۰۵.....	۱۲-۵-۲	- معابر درون قلعه
۱۰۹.....	۱۳-۵-۲	- شناخت جزئیات بافت :

۱۰۹.....	۱-۱۳-۵-۲ ترکیب بصری و مناظر و تسلیل آنها
۱۱۱.....	۲-۱۳-۵-۲ ویژگی‌های اختصاصی سیمای بافت تاریخی (عناصر لبه، نشانه، گره)
۱۱۴.....	۶- شناخت حرائی قلعه
۱۲۵.....	فصل سوم: آسیب شناسی قلعه شهرسب ابرکوه
۱۲۵.....	۱-۳ مقدمه آسیب شناسی
۱۲۶.....	۲-۳ جداول آسیب شناسی
۱۴۷.....	فصل چهارم: طرح مرمت معماری
۱۴۷.....	۴-۱ راهکارهای کلی درمان
۱۵۰.....	۴-۲-۱ طرح مرمت عناصر شاخص در هسته مرکزی ارگ شهرسب
۱۵۰.....	۴-۲-۲ طرح مرمت ورودی
۱۵۱.....	۴-۲-۳ طرح مرمت مجموعه خان نشین
۱۵۷.....	۴-۲-۴ طرح مرمت خلوت خانه
۱۵۸.....	۴-۲-۵ طرح مرمت حمام
۱۶۱.....	۴-۲-۶ طرح مرمت خانه کدخدا
۱۶۲.....	۴-۲-۷ طرح مرمت اصطبل
۱۶۵.....	۴-۲-۸ طرح مرمت حجره‌های ارگ
۱۶۶.....	۴-۲-۹ پلان کلی وضع موجود
۱۶۸.....	۴-۲-۱۰ پلان کلی طرح مرمت
۱۷۰.....	فصل پنجم: جمع بندی
۱۷۴.....	منابع

فهرست جدول ها

عنوان جدول

جدول (۱-۲) فاصله روستای شهرسب تا مرکز شهرستان و استان ۱۳
جدول (۲-۲) جمعیت بخش های ابرکوه طبق سرشماری سال ۱۳۸۵ ..... ۴۷
جدول (۳-۲) تحولات جمعیت طی ۲۵ سال گذشته روستای شهرسب ۴۸
جدول (۴-۲) گروه های مختلف سنی روستای شهرسب (۱۳۸۴) ۴۸
جدول (۵-۲) کاربری اراضی روستای شهرسب ۹۱
.....
جدول (۱-۳) آسیب شناسی واحد مسکونی شماره یک ۱۲۷
جدول (۲-۳) آسیب شناسی واحد مسکونی شماره دو ۱۲۸
جدول (۳-۳) آسیب شناسی واحد مسکونی شماره سه ۱۲۹
جدول (۴-۳) آسیب شناسی واحد مسکونی شماره چهار ۱۳۱
جدول (۵-۳) آسیب شناسی واحد مسکونی شماره پنج ۱۳۲
جدول (۶-۳) آسیب شناسی اصطبل ۱۳۳
جدول (۷-۳) آسیب شناسی مجموعه خان نشین یک ۱۳۶
جدول (۸-۳) آسیب شناسی مجموعه خان نشین دو ۱۳۸
جدول (۹-۳) آسیب شناسی خانه کد خدا ۱۴۱
جدول (۱۰-۳) آسیب شناسی حمام ۱۴۳

فهرست شکل ها

عنوان شکل

شکل (۱-۲) نقشه تقسیمات کشوری استان یزد و شهرستان ابرکوه ۵
شکل (۲-۲) حوزه نفوذ شهر ابرکوه ۷
شکل (۳-۲) توپوگرافی شهرستان ابرکوه ۸
شکل (۴-۲) نمایش سیر قنوات محدوده روستا ۹
شکل (۵-۲) نمایش مسیر قنوات محدوده روستا ۱۰
شکل (۶-۲) نمایش سیر قنوات محدوده روستا ۱۲
شکل (۷-۲) تصویر کلی از راه های شهرستان ابرکوه ۱۲
شکل (۸-۲) نمایی از جاده ورود به روستا ۱۳
شکل (۹-۲) موقعیت روستا نسبت به جاده یزد ابرکوه ۱۴

شکل (۱۰-۲) مسیر دسترسی به قلعه	۱۴
شکل (۱۱-۲) نمایش مسیرهای دسترسی محدوده‌ی روستا	۱۵
شکل (۱۲-۲) جایگیری محدوده‌ی فعلی روستای شهرسب در کنار قلعه‌ی تاریخی	۲۱
شکل (۱۳-۲) سازمان فضایی روستای شهرسب	۲۱
شکل (۱۴-۲) موقعیت شهرسب در تقسیمات کشوری	۲۳
شکل (۱۵-۲) دوره‌ی اول گسترش	۲۸
شکل (۱۶-۲) دوره‌ی دوم گسترش	۲۸
شکل (۱۷-۲) سومین دوره‌ی گسترش	۲۹
شکل (۱۸-۲) دوره‌ی چهارم گسترش	۲۹
شکل (۱۹-۲) دوره‌ی پنجم گسترش	۳۰
شکل (۲۰-۲) نمونه‌ای از تغییرات به وجود آمده در معابر	۳۱
شکل (۲۱-۲) روستاهای دوازده گانه	۳۴
شکل (۲۲-۲) نزدیکی دو روستای شهرسب و شهرآباد	۳۵
شکل (۲۳-۲) مقایسه نحوه دسترسی از طریق هشتی در گذشته و حال	۵۸
شکل (۲۴-۲) جانمایی حسینیه	۵۹
شکل (۲۵-۲) جانمایی گرمابه و زورخانه	۶۱
شکل (۲۶-۲) جانمایی اصطل	۶۳
شکل (۲۷-۲) نحوه قرارگیری انبار بر بالای اصطل	۶۴
شکل (۲۸-۲) موقعیت بازار در قلعه	۶۵
شکل (۲۹-۲) جانمایی مجموعه خان نشین در قلعه	۶۶
شکل (۳۰-۲) محل قرارگیری بادگیر	۶۷
شکل (۳۱-۲) تغییرات خان نشین از ابتدا تا حال	۶۷
شکل (۳۲-۲) فضا‌های موجود در منزل کدخدا	۷۰
شکل (۳۳-۲) نمایش فضاهای پر و خالی بر روی نقشه	۷۷
شکل (۳۴-۲) نحوه قرارگیری طویله (فضای خدماتی) در واحدهای مسکونی	۷۹
شکل (۳۵-۲) نحوه قرارگیری صفحه‌ها در واحد	۸۲
شکل (۳۶-۲) نمایش چند نمونه از خانه‌ها و محل صفحه در آن‌ها	۸۴
شکل (۳۷-۲) چگونگی ایجاد کوران	۸۷
شکل (۳۸-۲) تقسیم‌بندی محلات در داخل قلعه	۱۰۰
شکل (۳۹-۲) محور اصلی داخل روستا	۱۰۳

فهرست نقشه ها

عنوان نقشه

۲۴	نقشه (۱-۲) نقشه قلعه بزرگ و کوچک شهرسب
۷۳	نقشه (۲-۲) پلان همکف قلعه شهرسب
۷۴	نقشه (۳-۲) پلان طبقه نخست قلعه شهرسب
۷۵	نقشه (۴-۲) برش های قلعه شهرسب
۸۳	نقشه (۵-۲) تیپ بندي خانه ها بر اساس تعداد صفحه ها
۹۲	نقشه (۶-۲) کاربری اراضی در روستای فهرج
۹۲	نقشه (۷-۲) کاربری اراضی در روستای فهرج
۹۳	نقشه (۸-۲) وضعیت کاربری اینیه داخل قلعه
۹۷	نقشه (۹-۲) نقشه کیفیت اینیه طرح هادی

نقشه (۱۰-۲) پلان نمایش کیفیت ابنيه داخل قلعه	۹۸
نقشه (۱۱-۲) محلات روستای شهرسب	۱۰۱
نقشه (۱۴) طرح مرمت ورودی ارگ	۱۰۰
نقشه (۲-۴) طرح مرمت خان نشین ارگ	۱۰۱
نقشه (۳-۴) نمای شمالی (حياط شماره یک)	۱۰۲
نقشه (۴-۴) نمای غربی (حياط شماره یک)	۱۰۲
نقشه (۵-۴) نمای جنوبی (حياط شماره یک)	۱۰۳
نقشه (۶-۴) نمای شرقی (حياط شماره یک)	۱۰۳
نقشه (۷-۴) طرح بازسازی پوشش اتاق	۱۵۴
نقشه (۸-۴) طرح بازسازی پوشش اتاق	۱۵۴
نقشه (۹-۴) طرح بازسازی تزیینات گچی اتاق	۱۵۴
نقشه (۱۰-۴) نمای جنوبی (حياط شماره دو)	۱۰۵
نقشه (۱۱-۴) نمای شرقی (حياط شماره دو)	۱۰۵
نقشه (۱۲-۴) نمای شمالی (حياط شماره دو)	۱۰۶
نقشه (۱۳-۴) تزیینات خلوت خانه	۱۰۷
نقشه (۱۴-۴) پلان خلوت خانه	۱۰۷
نقشه (۱۵-۴) پلان حمام ارگ	۱۵۸
نقشه (۱۶-۴) جزئیات سرینه حمام ارگ	۱۵۹
نقشه (۱۷-۴) طرح مرمت خانه‌ی کدخدا	۱۶۱
نقشه (۱۸-۴) طرح مرمت طبقه همکف اصطبعل حکومت	۱۶۲
نقشه (۱۹-۴) طرح مرمت طبقه اول اصطبعل حکومت	۱۶۳
نقشه (۲۰-۴) جزئیات طرح مرمت دیواره‌ها در اصطبعل	۱۶۴
نقشه (۲۱-۴) جزئیات طرح مرمت آخرهای علوفه اصطبعل حکومتی	۱۶۴
نقشه (۲۲-۴) جزئیات طرح مرمت حجره‌های ارگ	۱۶۵
نقشه (۲۳-۴) پلان وضع موجود	۱۶۸
نقشه (۲۴-۴) پلان کلی طرح مرمت	۱۶۹

فهرست عکسها

عنوان عکس

عکس (۱-۲) ارگ بم	۱۶
عکس (۲-۲) دورنمای قلعه جلال الدین از طرف شهر جاجرم.....	۱۷
عکس (۳-۲) قلعه هارونی ابرکوه (کهندر)	۱۹
عکس (۴-۲) قلعه رباط ابرکوه (دفاعی - مسکونی)	۲۰
عکس (۵-۲) قلعه شهرسب ابرکوه (دفاعی - مسکونی).....	۲۱
عکس (۶-۲) مناظر اطراف قلعه	۲۵
عکس (۷-۲) فاصله بین دو حصار قلعه	۳۰
عکس (۸-۲) نمونه ای از سکوهای دو ظرف معبیر اصلی	۳۱
عکس (۹-۲) فضاهای الحاقی به منازل	۳۱
عکس (۱۰-۲) بافت فشرده، متراکم	۳۶
عکس (۱۱-۲) استفاده از پله های کم عرض.....	۳۷
عکس (۱۲-۲) نمونه ای از اشکوب دوم در خانه ها	۳۷
عکس (۱۳-۲) مجموعه خاننژین	۳۹
عکس (۱۴-۲) یکی از جداره های اصطبل	۳۹
عکس (۱۵-۲) باروی شمالی قلعه.....	۳۹
عکس (۱۶-۲) آثار آبماندگی و تخریب جداره بر اثر سیل	۴۰
عکس (۱۷-۲) وجود دو رشته قنات داخل قلعه با استناد به وقف نامه	۴۱
عکس (۱۸-۲) جانمایی بقایای سرداب روپروری قلعه	۴۲
عکس (۱۹-۲) استقرار و همنشینی مسجد در کنار قلعه	۴۳
عکس (۲۰-۲) یکی از ورودی های مسجد	۴۳
عکس (۲۱-۲) ایوان جنوب غربی مسجد	۴۳
عکس (۲۲-۲) شبستان مسجد	۴۳
عکس (۲۳-۲) ایوان شمال شرقی مسجد	۴۳
عکس (۲۴-۲) وجود کاروانسرا در کنار مسجد با استناد به وقف نامه	۴۴
عکس (۲۵-۲) محل قرارگیری کاروانسرا در کنار مسجد	۴۴
عکس (۲۶-۲) حسینیه نوساز	۴۵
عکس (۲۷-۲) محل قرارگیری مدرسه در جنوب شرقی قلعه	۴۵

عکس (۲۸-۲) قرارگیری گورستان جدید در مجاورت قلعه	۴۶
عکس (۲۹-۲) دستگاه پارچه بافی.....	۴۹
عکس (۳۰-۲) قرار گیری زمین های کشاورزی	۴۹
عکس (۳۱-۲) زنان ساکن روستای شهرسب.....	۵۰
عکس (۳۲-۲) نمودی از پرورش دام در داخل قلعه	۵۱
عکس (۳۳-۲) نمایی از تیر کش های قلعه	۵۳
عکس (۳۴-۲) چند نمونه از برج های قلعه	۵۴
عکس (۳۵-۲) پارفت در کنار حصار بیرونی	۵۵
عکس (۳۶-۲) ورودی قلعه	۵۵
عکس (۳۷-۲) نمونه ای از مزغل بالای سر در.....	۵۶
عکس (۳۸-۲) درب اصلی قلعه و چفت و بست	۵۶
عکس (۳۹-۲) فاصله بین خندق و حصار شمالی.....	۵۶
عکس (۴۰-۲) بقایای سنگفرش معابر	۵۷
عکس (۴۱-۲) دیوار مسدود شده دالان	۵۸
عکس (۴۲-۲) نمایی از حسینیه زمستانی	۵۹
عکس (۴۳-۲) رنگرزی	۶۰
عکس (۴۴-۲) کارگاه عصاری	۶۰
عکس (۴۵-۲) تصاویری از حمام	۶۲
عکس (۴۶-۲) تصاویری از اصطبل	۶۳
عکس (۴۷-۲) تصاویری از انبار	۶۴
عکس (۴۸-۲) وضع موجود گذر و بازارچه ارگ	۶۵
عکس (۴۹-۲) نمونه ای از سکوهای دو طرف معبر اصلی	۶۵
عکس (۵۰-۲) بقایای بادگیر	۶۷
عکس (۵۱-۲) تصاویری از مجموعه خان نشین	۶۸
عکس (۵۲-۲) فضاهای خدماتی ساخته شده در کنار خان نشین	۶۸
عکس (۵۳-۲) نمایش خلوت خانه	۶۹
عکس (۵۴-۲) تصاویری از خانه کدخدا.....	۷۱
عکس (۵۵-۲) تصاویری از خانه کدخدا	۷۲
عکس (۵۶-۲) بقایای مناره قلعه	۷۲
عکس (۵۷-۲) موقعیت شماره ۱ در قرارگیری طویله در خانه ها	۷۹
عکس (۵۸-۲) موقعیت شماره ۲ در قرارگیری طویله در خانه ها	۸۰